

БӨЛІМ: БАЛАБАҚША

Педагогтардың кәсіби біліктіліктерін дамыту жолдары

ЖАРИЯЛАНДЫ
21.06.2019СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/58393/>

АННОТАЦИЯ / АҢДАТПА

Уалбаева Шакура Қосымхановна

Кәсіби шеберлікті жетілдіру бала бақшаның әрбір педагогі үшін қажеттілік болуы тиіс. Әркімнің жұмысы үшін жауапкершілігі әркімнің өз жұмысы үшін ұжым алдындағы жауапкершілігімен ұштастырылуы тиіс. Ең алдымен, әдіскер тәрбиешілердің біліктілігін өз бетінше арттыруға бақылау жасауы керек. Ол қажетті әдебиеттерді зерделеуді бақылайды, сөйлеуді дамыту әдістемесінің жекелеген мәселелері бойынша тәрбиешілерге кеңес береді, біліктілікті арттырудың жеке жоспарларын құрастыруға көмектеседі

Әдіскер әдістемелік бірлестіктерде, үйірмелерде, семинарларда тәрбиешілердің оқуларына бақылау жасайды.

Өзін — өзі жетілдіру-бұл кәсіби шеберлікті жетілдірудің алғашқы сатысы. Әдістемелік кабинетте ол үшін қажетті жағдайлар жасалады: анықтамалық және әдістемелік әдебиетпен, педагогтардың жұмыс тәжірибесімен кітапхана бөлімі үнемі жаңартылып отырады.

Әдістемелік журналдар жылдар бойынша оқылып, жүйеленіп қана қоймай, тақырыптық каталогтарды құрастыру үшін қолданылады, өз білімін таңдаған педагогке, ғалымдар мен практиктердің проблемаға деген әртүрлі көзқарастарымен танысуға көмектеседі.

Біліктілікті арттыру курстары педагогке өзінің кәсіби деңгейін арттыруға, озық педагогикалық тәжірибемен танысуға мүмкіндік беретінін, педагогтың мектепке дейінгі балаларды дамыту проблемаларына қазіргі заманғы тәсілдерді түсінуін қамтамасыз ететінін, қазіргі кезеңдегі мектепке дейінгі білім беру жүйесі туралы білім мен

түсініктерді жүйелейтіндігін атап өту қажет, онда оны дараландыруға, балаларды әлеуметтендіру мен дараландыру үшін жағдай жасауға ерекше назар аударылады.

Мектепке дейінгі мекеме педагогының кәсіби құзыреттілігі көп жағдайда оның аналитикалық қабілетіне, яғни әр баланың даму деңгейін, тәрбиелілігі мен оқытылу деңгейін бақылауға, талдауға, диагностикалауға, нақты педагогикалық жағдайларды талдауға, оларды бағалауға және педагогикалық ықпал етуді ұйымдастыру кезінде ескеруге, осындай жағдайлардың себептерін, жағдайларын, сипатын анықтауға байланысты.

Мектепке дейінгі мекемелердің педагогтары арасында ең көп таралған прогрессивті педагогикалық тәжірибені жинақтау формалары мақала жазу және презентация болып табылады.

Осы функцияларды білікті орындау үшін әдіскер тұлғаны дамыту психологиясын, жалпы және мектепке дейінгі педагогиканы, білім беру философиясын, қазіргі дидактикалық жүйелерді, мектепке дейінгі жастағы балаларды оқыту мен тәрбиелеу технологияларын білуі тиіс. Бұл білім әдіскерге оқу-тәрбие үдерісін ұйымдастырумен тиісті деңгейде айналысуға ғана емес, сонымен қатар балабақша педагогтарының біліктілігін арттыру жүйесін ұйымдастыруға басқаша қарауға мүмкіндік береді.

Педагогтердің біліктілігін арттыру-мектепке дейінгі жастағы балаларды оқыту және тәрбиелеу технологияларымен, ата-аналармен жұмыс істеу, сондай-ақ педагогикалық құжаттаманы әзірлеу мен ресімдеудің дәстүрлі емес тәсілдерімен таныстыруды көздейтін кешенді шығармашылық процесс.

Әрқайсының өзіндік ерекшеліктері бар біліктілікті арттырудың әртүрлі нысандары бар.

Оқыту семинарлары педагогтардың біліктілігін арттырудың ең нәтижелі түрі болып табылады: оларға негізгі назар олардың теориялық дайындығын арттыруға бөлінеді. Оқыту семинарларын ұйымдастырудың қажетті шарты барлық педагогтардың барынша қатысуы болуы тиіс. Оларға алдын ала тапсырмалар ұсынылады, олар әрқайсысына педагогикалық қабілеттерді, педагогикалық ойлауды, коммуникативтік қабілеттерін дамытуға мүмкіндік береді.

Әр түрлі кеңестер. Олар балабақша тәрбиешілерінің, логопедтердің және басқа да мамандардың танымдық қызығушылықтарымен байланысты. МДҰ білім беру жүйесінде келесі шығармашылық топтар жұмыс істейді:

мұғалім-логопедтер;

жаппай топ тәрбиешілері;

тәрбиеші-дене шынықтыру қызметкері.

Ән саз жетекшілері

Біліктілікті арттырудың тағы бір түрі педагогикалық тренингтер болып табылады. Олар әр түрлі мақсаттарды көздейді – тәрбиешілердің жеке педагогикалық қабілеттерін дамытудан олардың тұрақты педагогикалық ойлауын қалыптастыруға дейін.

Тренингтердің мазмұны:

педагогикалық проблеманы талдау бойынша жеке жұмыс;

қойылған іздеу тапсырмасын шешу бойынша әріптестер тобымен жұмыс;

іскерлік ойын өткізу;

әдістемелік ұсыныстар жасау.

Педагогикалық тренинг әріптестерінің жұмысын талдауға және өзінің педагогикалық қызметінде оң және теріс сәттерді көруге және кейбір жеке қасиеттерін түзетуге мүмкіндік беретін өзіндік талдау жасауға мүмкіндік береді.

Тренингте ең күрделі дайындық болып табылады: қажетті жабдықтар туралы алдын ала ойлану, жұмыс бағдарламасын құру, педагогтардың шығармашылық топтарын жасақтау, олардың іздеу қызметін сапалы ұйымдастыру.

Тренинг жұмысына тек тәрбиешілер ғана емес, сонымен қатар балабақша психологының, логопедтің және қосымша білім беру педагогтарының басқа да мамандары да қосылуы қажет, бұл педагогикалық үдерістің нәтижелілігіне жағымды әсер етеді, өйткені олардың барлығы бір педагогикалық проблеманы шешуде жұмыс істейтін әріптестерге айналады, өз әрекеттерін келісуге үйренеді.

Диагностика аға тәрбиешінің, әсіресе педагогикалық қызметкерлердің біліктілігін арттырудағы жұмысының ажырамас бөлігі болып табылады.

МДҰ қызметкерлерімен қазіргі жағдайда жұмыс әр адамның сұрауларын ескере отырып, сараланған түрде құрылуы тиіс. Бұл зерттеу қызметіне қосу арқылы әрбір адамның шығармашылығы мен бастамасын дамытуға мүмкіндік береді.

Аға тәрбиешінің диагностикалық жұмысын жүргізудің нұсқасы педагогтарға арналған «балабақшаның білім беру жүйесі субъектілерінің зерттеуі» сауалнамасы болып табылады. Педагогтердің біліктілігін арттыру бойынша сапалы жұмысты ұйымдастыру үшін әріптестермен кері байланыс, яғни олардың білім алу қажеттіліктері мен ниеттеріне байланысты ақпарат алу міндетті шарт болып табылады. Тәрбиешілер ауызша немесе жазбаша түрде тілек білдіруі қажет. Жазбаша өтінімді ресімдеу үшін оны

одан әрі талдау мүмкіндігін жеңілдету үшін белгілі бір нысанды ұстану қажет.

Бүгін балабақшада әдістемелік жұмысты ұйымдастырудың жаңа тәсілдері қажет. Ең алдымен, тәрбиешілердің белсенділігі мен бастамаларын арттыру үшін, олардың шығармашылық ізденістерін ояту және көтермелеу үшін жағдай жасау керек. Аға тәрбиешінің педагогикалық сауатты жұмысының негізі тәрбиешілердің біліктілігін арттыру жүйесі болуы тиіс, оның әдіснамалық негізі тұлғалық өсу мен дамудың шарты ретінде үздіксіз білім берудің қазіргі заманғы тұжырымдамасы болып табылады.

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.